Privilegia virginis Mariae.

WIEN,
(Winterburger)
(circa 1495)

Wiener Stadt-Bibliothek
98504 A
E. K.

A 98504

¶ Hec ſunt priuilegia ſanctiſſime virginis Marie ⁊ p̄rogatiue collecte diligēter ex dictis ⁊ ſermonib⁹ ſctoꝝ doctoꝝ ad laudeȝ dei ⁊ deuotionē legentium.

¶ Bernardus in ſermone. Unꝗ xp̄s de virgine glorioſa natus fuiſſet ob eius virginitatē de qua natus eſt ob deuotiſſimā humilitatem.

¶ Oroſius ſup cātica O ꝗ dulciſſima vox Marie in auribus ſaluatoris: dum pro ſalute intonuerit peccatoris.

¶ Ignatius ad virginē in ep̄la Quis nō gaudeat o vgo p̄clara de tua pietate tā valida ⁊ inmenſa: qua ip̄a diuina flectit̄ ſeuicia et vindicta mundiqȝ huius ſuſtētatur machina.

¶ Sedulius in ſcōo carmine. Scio ꝙ dudū celeſtia atqȝ terreſtria corruiſſent ſi nō ea Marie gratia ſuſtentaſſet.

¶ Iheronimus ſup li. ſapientie Quid igitur eſt hoc ꝙ virgo beata ſedixerat quaſi vitem: vitem em̄ ⁊ ſe xp̄ūs vocauit: niſi ꝙ ipſa per omnia ſicut chriſtus.

¶ Criſoſtom⁹ in ſermōe. Nūꝗ repi nec inueni hoīem nō fore ex auditū qui Marie ſe faceret ſedulum et deuotum.

¶ Anſhelmus in libro de dilectione. Scio veraciter fratres kariſſimi ꝙ nulla dulcedo nulla iocunditas: potius eſtimatur: ꝗ quis in laude excelſe virginis profundatur.

¶ Item Oroſius ſuper Canti. Nil dulcius nilqȝ iocūdius repi ꝗ laudib⁹ Marie īmorari.

¶ Auguſtin⁹. in li. retractōm. Scio ⁊ fidelibus hoc ꝑmitto ꝙ fetus in vtero materno mortu⁹ inuocato deuote Marie nomīe ſanus ⁊ incolumis exiet vt nō ſolū id qḋ viuū ſed qḋ mortuū fuerit ei⁹ exps gr̄e nullaten⁹ poſſit.

¶ Itē Aug⁹. in li. de natura et gr̄a. Ceteris quidē ſctīs per partes data eſt gr̄a: Marie aūt tota ſe infudit plenitudo gratie.

¶ Item Criſoſtom⁹ in ſermōe Maria erat ſancta priuſꝗ nata eiuſqȝ ſupabundante ſctītate ⁊ merito ſal⁹ ip̄a ꝑueīt toto mūdo

¶ Richardus de ſancto Victore. Nihil a throno dei diuini muneris defluit aut deſcendit: qḋ ꝑ Marie man⁹ nō ꝑtrāſierit

¶ Itē Anſhelm⁹ de virgine in ſermōe Neſcit mater dei aliud agere in mentibus hūanis ꝗ inceſſanter miſereri pctōꝝ ⁊ ꝑ eis oculis aſtare iugiter ſaluatoris.

¶ Iheroni⁹ in li. de p̄rogatiuis Marie. Magis quippe de⁹ cultum remunerat q̄ matri impenditur: ꝗ quod ſibiipſi quantum libet miniſtratur.

¶ Hugo de ſctō Victore. O virgo xp̄i quāte tua pietas ē efficacie ⁊ virtutis: que non ſolum volentē ſed ⁊ renitentem in viā prouehis dirigiſqȝ ſalutis.

¶ Ambroſi⁹ in li. p̄fa. Ad deuotionē quippe nomīs Marie tota concutit̄ ⁊ terret̄ collegio po-

teſtatis maligne: Marieqꝫ preſentia ineſtimabilia demonibꝰ infert ſupplicia ⁊ tormenta.

¶ Gregoriꝰ in li. de ritu eccľie. Nūq̄ hoīm aliquis hoſtē adeo timuit corruptibilē: ſicē maligni ſpūs Mariā dei matreꝫ

¶ Bernhardus in floribus. ſileat miāꝫ tuā virgo btā ſi qs eſt qui te īuocatā in neceſſitatibus ſuis ſibi meminit defuiſſe.

¶ Ignatius in epľa ad ſeniorē. Uide quō perire poſſis niſi velis ⁊ ipſe. Maria em̄ te ſemper exaudit: xp̄s aūt Marie nunq̄ pctōꝝ aliquē denegauit.

¶ Beda in Omelia ſup Miſſus eſt. Quē iam deus dampnationi eterne adiudicat Marie adhuc grā eū liberat ⁊ ꝯſeruat.

¶ Euſebius in ſermōe. O quāta pietate polles virgo btā: quoſ em̄ deus ſaluare nō vult ꝑ iuſticiam: tu per tuā ſaluas miām.

¶ Auguſtinꝰ in li. retractionū. Scio me niſi ſpōte veli nequaq̄ poſſe ꝑire ꝑ̄ nimia Marie atqꝫ ineſtimabili pietate.

¶ Ambroſiꝰ in li. de virginitate. Credendū eſt deū hr̄e ptātē ſup impoſſibilibꝰ vniuerſis preter hoc q̄ nō poteſt reicere ꝑ̄ces matris Marie.

¶ Fortunatus in omeľ. Nemo eſt tā deſperatꝰ in ſcelere qui nō delectetur aut gaudeat. inuocatōne noīs auxilioqꝫ Marie.

¶ Ignatius ad virginē in epľa Impoſſibile eſt aliquem ſaluari pctōrem niſi per tuū o virgo auxilium ⁊ fauorem.

¶ Criſoſtomꝰ de prerogatiuis Marie. Tribularer nimium ſi hoc virgo in te neſcirem ſolaciū q̄ inuita ſinis dampnari aliquē peccatorem.

¶ Euſebius in ſermone. Nullo tēpore aut momēto ſic vixiſti vt aliquādo expers fueris gratie ⁊ auxilij mr̄is xp̄i.

¶ Hugo de. ſ. Victo. Sperās in virgine nullo vnq̄ irretiri poterit laqueo aut dolore.

¶ Iheronimus ad Euſtochiū. Nunquid Marie effugere poteris miſericordias licꝫ non ſentias nec agnoſcas etiā qualitercūqꝫ viuas.

¶ Sedulius in primo carmine Quantumcūqꝫ quis peccauerit aut in quātacūqꝫ artitudine poſitus fuerit dum Marie deuotus extiterit omne malum qđ ſe ſibi obtulit ſanus equidem incolumiſqꝫ tranſibit.

¶ Iheronimus ad Nepocianum Maria ſi ſuper te deuote fuerit inuocata procul pellunt a te mox mala atqꝫ ꝑicula vniuſa.

¶ Bernardꝰ in epiſtola ad reginam. Si enim Marie deuotus fueris velis nolis expers nequaq̄ eſſe potĕꝛ gratie atqꝫ iuuamine ſui fauoris.

¶ Bernardus in li. de dulcedine anime. Neſcirē quo nam refugerem quid nam ſperarē quō me ſaluarē ſi non me totū Ma-

rie

rie gratie commendarē aut ſup
eius auxiliū me fundarem.
¶ Haymo ſup Apoc. 2. Na q̄z
gaudēs eſt ei⁹ obitus qui Ma-
rie dum viueret ſedulus fuerat
et deuotus.
¶ Gregori⁹ i Regiſtro. Neq̄z
enim tam grande malum femia
in hunc mundum ſeminauerat
quin infinitum maius bonū ipa
que magis eſt q̄z femina inferat
et inducat.
¶ Ambroſius in oꝛone ad bea-
tam virginem. Pro pctōribus
igitur virgo beata intercedere
nūc non ceſſes qui ſi non eſſent
nūq̄z talis eſſes.
¶ Origenes in li. de ritu eccłie
Vnuſquiſq̄z aūt fideliū ſic vitā
ſuam ordinet ⁊ diſponet hunc ſi
bi ritū ⁊ conſuetudinē faciat vt
inuocata nomīe Marie obdor
miat ſimulq̄z reſurgat.
¶ Euſebius in ſermone Nullū
tibi tonitruū aut tempeſtas nul
la choruſcatio nullum fulmē no-
cere poterit vbi Marie aliq̄lis
memoria fulmineſcit.
¶ Cyprianus in li. de fine mūdi
Sic mors diſponatur vt vna ſe-
cum in oreq̄z ſuo nomen glorio-
ſe virginis moriatur.
¶ Hugo de ſctō Victore. De-
mones quidem ſufferre nō poſ-
ſunt: ymo territi fugiunt ⁊ diſce
dunt dum Marie obſequia in-
oleſcunt ſuaq̄z ipſis demonibuſ
augent ſupplicia inſignia glorio
ſa virginis Marie.

¶ Iheronimus in li. de illuſtri
bus viris. In omni ope in quo
quis exercetur primum ſemper
Marie grā inuocetur.
¶ Caſſianus in li. collōnū. To-
ta ſalus humani generis in mł-
titudine cōſiſtit gratie Marie
et fauoris nulliuſq̄z celeſtis vir-
tutis expers eſſe poterit q Ma-
rie nunc gratiā inquirit.
¶ Yſidorus de ſummo bono.
Ad plenam ſufficit anime ⁊ cor-
poris ſalutem laus digna plena-
riaq̄z Marie.
¶ Richardus de ſancto Vict.
Signum quippe eſt quia nunq̄z
in eternum damnabit qui nunc
in preſenti Marie laudes p̄co-
niaq̄z ſectatur.
¶ Auguſtin⁹ in li. ſoliloquiorū
O quāta iocūditas cordis mei
ex laudibus prouenit mr̄is dei.
¶ Hylarius ſup Matheum.
Quantūq̄z pctō obnoxius fue-
rit nunq̄z in eternum interibit ſi
quis tm̄ Marie deuotus fuerit
¶ Fortunat⁹ in omeł. Grati⁹
quippe eſt obſequiū quod Ma-
rie impenditur q̄p quod ſancto-
rum cuilibet dirigitur et offert
ymo g̃tior eſt deo laus q̄ Marie
oblata fuerit q̄z q̄ ſibi inoleſcit.
¶ Euſebi⁹ in ſermōe. Vere be
ata mors illa creditur que Ma
rie aduentus pn̄tia ſanctietur.
¶ Iheronimus ad Euſtocium
Nullum in hac vita adeo torſe-
runt pene ſicut Mariā miſerie
aliene.

¶ Ambroſius in li. prefa. Jam non poterit nobis deeſſe deus dũ deuote inuocata fuerit mr̃ ei⁹.

¶ Helymandus in planctu xp̄i Sine ipſa non fuit ſed nec eſt ſaluat⁹ quiſq̃z nec ſaluabit ĩeternũ

¶ Gregori⁹ ĩ Regiſtro. Quãtumcũq̃z beata maria virgo fuiſſet nũq̃z tamen deum concepiſſet niſi humilitatẽ habuiſſet.

¶ Auguſtinus O maria ſi neceſſariũ non eſſet redimi non fuiſſet neccãriũ te parere redẽptorẽ

Itẽ idẽ. Ut qd dei fili⁹ p pctõribus pateret̃ ſi deſſet q peccaſſet

Itẽ idem. Ut quid mater fiereſ ſaluatoris ſi nulla eſſet indigentia ſalutis.

Item idẽ. Ubi nomẽ virginis marie noĩat̃ demon lõge fugat̃.

¶ Bernardus. Intuemĩ quãto dilectõis affectu a nobis eam voluit honorari qui totiuſ boni plenitudinẽ poſuit in maria.

Itẽ idem. Tu cum dignus non eſſes vt tibi filius dei daret̃ datus eſt marie vt per eam reciperes quicquid haberes.

Itẽ idem. Quomõ miſereri poterit mater omnipotentie: quando miſereri nollet mr̃ mĩe.

¶ Iheronimus. Sicut in comparatione dei nemo bonus: ita in compatione matris dei nulla inuenitur pfecta quãuis virtutibus eximia cõprobetur.

¶ Johannes Damaſcen⁹ maria ſicut oliua fructifera omnis virtutis habitaculũ facta eſt.

¶ Ambroſius. Talis fuit maria vt eius vita omnis virtutis exemplar ſit.

Itẽ idem. Quicũq̃z ſibi marie expectat p̄miũ ei⁹ imitet̃ exẽplũ

¶ Bernardus. Ipſa eſt preclara ſtella ſuper hoc mare magnũ eleuata micans meritꝫ illuſtrãs exemplis.

Itẽ idem. Studeamus dilectiſſimi per eam ad ipſum aſcendere qui per ipſam ad nos deſcendit: p eam venire in grãm ipſi⁹: qui p eã in nrãm miſeriã venit.

¶ Ignacius. Maria ſicut nati referunt noſtre noue religionis eſt magiſtra ⁊ apud fideles omniũ pietatis opm eſt miniſtra.

¶ Iheronimus. Amate quam colitis ⁊ colite quã amatꝫ qꝛ tũc vere eã colitꝫ ſi ymitari eã velitꝫ

¶ Auguſtinus. Hec eſt flos cãpi de qua ortũ eſt ſpcioſum liliũ per cuius partũ mutat̃ natura ⁊ delet̃ pthoplaſtarũ omĩs culpa.

¶ Anſhelmus. Omnis ad te cõuerſus ⁊ a te reſpectus impoſſibile eſt vt pereat.

¶ Bernardus. Genitrix dei dña mundi regina celi q̃ oĩbus generatõib⁹ vitã ⁊ glãz genuiſti

Item idem. Si quid ſpei in nobis eſt ſi quid gratie ſi qd ſalutꝫ ab ea nouerimus habundare.

¶ Auguſtinus. Facta eſt maria ſcala celeſtis quia per ipſam deſcendit deus ad terras vt per eã hoĩes aſcẽdere mereãt̃ ĩ celũ.

¶ Maximus. Eua poſteros ex

ſua carne naſcentes tranſmiſit ad inferos: maria ex ſua pꝛole renatos dirigit ad celos.

¶ Anſhelmꝰ. Per marie gratiam ⁊ que in inferno erant ſunt liberata et que ſuper celos ſunt ſe gaudent reſtaurata.

¶ Bernardus. Per te o bñdicta celum impletum eſt: infernus euacuatus.

Item idem. O femina ſup omnes feminas admirabilez reparatricem parentum poſterũ viuificatricem.

Item idem. Hec eſt que totius mundi repationem obtinuit ſalutem omnibus reparauit.

¶ Auguſtinꝰ. O beata maria quis tibi digne valeat iura gratiarum impendere ⁊ laudum pconia que ſingulari tuo merito mundo ſuccurriſti perdito.

Item idem. Benedicta in mulieribus que vitam ⁊ viris ⁊ mulieribus peperiſti.

¶ Bernardus. Quis mie tue o benedicta longitudinez latitudinem ſublimitatez ⁊ pꝛofundũ queat inueſtigare: nam lougitudo eius vſqz in nouiſſimũ diem inuocãtibus eam ſubuenit vniuerſis latitudo eius replet oꝛbẽ terrarũ: ſublimitas eius ciuitatis ſuperne inuenit reſtauratõz pꝛofundum eius ſedentibus in tenebꝛis et vmbꝛa moꝛtis obtinuit redemptõnem.

Item idem. Ad mariã ſicut ad medium reſpiciunt ⁊ qui habitat in celo vt reſartiant̃ et qui in inferno vt eripiantur.

Item idem. Hec peccatoꝝ ſcala hec mea maria fiducia eſt hec tota ratio ſpei mee.

Item idez. Aduocatũ pꝛemiſit peregrinatõ noſtra que tãq̈ iudicis mater efficaciter ſalutꝭ noſtre remedia pertractabit.

Item idem. Ex oꝛe tuo pendet conſolatio miſeroꝝũ redemptio captiuoꝝ liberatio dampnatoꝝ ſalus iuſtoꝝ.

Item idez. Securum habes o homo ad patrem deũ acceſſum vbi habes filium ante patrem ⁊ ante filium matrem: filius oſtẽdit patri cicatrices et vulnera: mater oſtẽdit filio pectus ⁊ vbera: nec vlla poteſt eſſe repulſio vbi tot ꝯcurrũt caritatꝭ iſignia

¶ Auguſtinus. Fratres kariſſimi toto mentis affectu beatiſſime virginis interceſſionibus nos ꝯmittamus vt dum eã obſequio frequentamus in terris ipſa nos ſedula pꝛece ꝯmendare dignetur in celis.

¶ Bernardus. Si iracundia aut auaricia aut carnis illecebꝛa nauiculam concuſſerit mentis: reſpice ſtellam voca Mariam.

¶ Auguſtinus. Exultent virgines quia virgo maria peperit xp̄m: exultẽt vidue infantẽ xp̄m Anna vidua cognouit. exultent coniugate naſciturũ Elizabeth maritata pꝛophetizauit.

¶ Bernardus. Quãdo ſic dul

cis eſt marie memoria quid erit
eius preſentia.
¶ Maximus. Per hāc auctor
vite auctorem mortis ſuperauit
dum per mulieris filium damp
nauit mulieris pctm̄.
¶ Bernardus. Nullus ſic in-
ſtantiam timet hoſtium quan-
tum demones marie vocabulū.
¶ Bernardus. Fluunt ⁊ pere-
unt ſic̄ cera a facie ignis demo-
nes vbicunqꝫ inueniunt huius
nomis crebrā recordatōnem de
uotā īuocatōꝫ ſollicitā ymitatōꝫ
¶ Auguſtinꝰ. O felix puerpe-
rium letabile angelis optabile
ſanctis neceſſariū perditis con-
gruū afflictis.
¶ Bernardus. Summa gl'ia
eſt te videre poſt deum matrem
dei adherere tibi.
¶ Bernardus. Redemptorꝰ
genus humanum deus preciuꝫ
vniuerſum contulit in mariam.
Item ideꝫ. Tu mater rei tu ma
ter iudicis: ⁊ cum vtriuſqꝫ ma-
ter ſis: diſcordiā inter filios eſſe
non pateris.
Item idem. Illa dextra maie-
ſtatis que conſueta eſt percute-
re modo ligata eſt a virgine vt
nihil ſciat niſi miſereri ⁊ pcere.
Item idem. In periculis in an-
guſtijs in rebus dubijs mariaꝫ
inuoca mariā cogita nō recedat
ab ore non a corde.
Itē idē. Maria ſinū miſericor-
die oibꝰ aperit vt de plenitudie
eius accipiant vniuerſi: captiuꝰ
redemptōem eger curationem:
triſtis conſolationē: pctōr veniā
iuſtus gratiā: angelus leticiam
filius carnis hūane ſubſtantiaꝫ
tota trinitas gloriam.
Item ideꝫ. Ipſa eſt nobilis iſta
ſtella ex iacob orta cuius radius
vniuerſum orbē illuminat: cuiꝰ
ſplendor in ſupernis refulget et
inferos penetrat.
¶ Auguſtinus. Facta eſt Ma
ria feneſtra celi: quia per ipſam
deus verum fudit ſeculis lumē.
¶ Anſhelmus. O femīa mira-
biliter ſingularis ⁊ ſingulariter
mirabilis per quā elementa re-
nouantur inferna remediantur
homines ſaluantur angeli rein-
tegrantur.
¶ Bernardus. Merito reſpi-
ciunt in te vniuerſi ⁊ oculi totiꝰ
creature. quia per te in te ⁊ de te
benigna manus omnipotentis
quicquid creauerat recreauit.
Item idē. Ipſa tenente non cor
ruis ipſa metuente non metuis
ipſa duce non fatigaris ipſa pro
picia ad celos peruenis.
Item idem. Ducat nos mater
ad filium: filia ad patrem: ſpon-
ſa ad ſponſum: dulcis dn̄s: dulcꝭ
dn̄a: quia ille dn̄s meus tu dn̄a
mea ⁊ nunc porta.
Item idem. O magna o pia o
multū amabilis Maria: tu nec
nominari quidem potes quin ac-
cēdas: nec cogitari quin recreeſ
affectum dulcedine.
Item ideꝫ. Hanc ſi nunq̄ vidi-

ſti aſpice ſi deſeruiſti reſpice ſi in
profundo es ſuſcipe.
Item idem. Si egris inſpiciat
oculis ſanat ſi proficientibus cō
fortat ſi ſanis conſeruat.
Item idem. Per te habemus
acceſſum ad filium o benedicta
inuentrix gratie: genitrix vite:
vt per te nos recipiat qui per te
datus eſt nobis.
❡ Auguſtinus. Non dubium
que meruit pro omibus liberā-
dis ferre precium ⁊ refugiū: poſ
ſe pro omibus liberatis impen-
dere ſuffragium.
❡ Auguſtinus. Venite virgi-
nes ad virginē: concipientes ad
concipientem: matres ad matrē
lactantes ad lactantem: iuuen-
cule ad iuuenculam.
❡ Bernardus. Laudamꝰ vir-
ginitatē humilitatē miramur
ſed miſericordia miſerꝫ ſapit dul
cius hanc amplectimur recor-
damur ſepius crebrꝰ inuocamꝰ
❡ Gregorius. Hec eſt in cuiꝰ
vtero eccleſia eſt deo coniuncta
federe ſempiterno.
❡ Bernardus. Dn̄a ⁊ media-
trix noſtra et aduocata tuo filio
nos recomenda ⁊ repreſenta.
Item idem. Teneamus eaꝫ nec
dimittamus donec benedixerit
nobis: potens eſt enī nempe vel
lus eſt medium inter rorē ⁊ areā
mulier inter ſolem ⁊ lunā: Ma-
ria inter xp̄m ⁊ eccliaꝫ ꝯſtituta.
❡ Auguſtinus. Mater generꝫ
noſtri penam intulit mundo: ge
nitrix dn̄i noſtri ſalutē attulit.
❡ Bernardus. Dico vobis ſi
pie fuerit a nobis inuocata non
deerit neceſſitati noſtre.
Item idem. Nec facultas ei de-
eſſe poterit nec voluntas qm̄ re-
gina celorum eſt miſericors eſt ⁊
mater miſericordie.
Item idem. Omnibus ſeſe exo-
rabilem omibus clementiſſimā
prebet.
Item idem. Quid ad mariam
trepidat humana fragilitas: ni-
hil terribile tota ſuauiſ plena pi
etatis ⁊ gratie.
Item idem. Affectu compatiē-
di ⁊ ſubuemēdi habūdat maria
❡ Iheronimꝰ. Quicquid ma-
ledictōis infuſum eſt per Euam
totū abſtulit benedictio marie.
❡ Auguſtinus. O imaculata
virginitas que qꝛ inuiolata per-
manſiſti immortalitatis nobis
fructū tua fecunditate pcreaſti.
❡ Bernardus. O maria inue
niſti quod ante nemo potuit in-
uenire dei ⁊ hoim pacem mortꝫ
deſtructionē: vite repatōem.
❡ Auguſtinus. O beata virgi
nitas que deum hominibus ge
nuit: vitam mortalibus edidit:
celos innouauit: mundum puri
ficauit: paradiſi ianuaꝫ aperuit:
animas ab inferis liberauit.
❡ Bernardus. Hec eſt que de
dit celis gloriam: terris deum:
fidem gentibus: finē viciis: vite
ordinem: moribus diſciplinam.
❡ Beda Ecce virgo concipiet

et pariet filium ad alligandum
fortem armatū ad conculcandū
caput ſerpentis ⁊ ꝑdam eius di
ripiendā ad in obedientiā Eue
per marie obediētiā excludēdā.
¶ Maximus. Virgo maria re
paratio eſt vite: ianua celi: decꝰ
mulierꝝ: caput virginū: ortus cō
cluſus: fons ſignatꝰ velut oliua
fructifera in domo dn̄i.
¶ Ber. O virgo virga celeſtꝪ
o vere ſublimis plāta: o vere lig
num vite qd̓ ſolū dignū fuit por-
tare fructū ſalutis.
¶ Auguſtinꝰ. Quis vnq̄ eſti-
mare poſſet vt portaret manibꝰ
femineis portitor orbis pennis
angelorꝝ aleret: virtꝰ celorꝝ infir
maret vita oīm moreret.
Itē idē. Non mirꝝ o virgo ma-
ter ſi dignat tibi aggaudere deꝰ
regnans ī celis quē tu puulū ho
minē ex te natū totiēs oſculaba-
ris in terris.
Itē idē ſpeculū nō rūpit radiuſ
penetrans ſolis: integritatē vir
ginis igreſſus aut egreſſus vici
are putas dn̄m maieſtatis.
¶ Ber. Pr̄ tecū q ſuū filiū fe-
cit tuū: filiꝰ tecū q miro mō in te
ſibi reſerat genitale ſecretū ⁊ ti-
bi ſeruat virgīale ſigculū. ſpūs
ſctūs tecū q cū pr̄e ⁊ filio tuū ſan
ctificauit vterum.
¶ Augꝰ. Bn̄dicta tu in mulie
ribꝰ q̄ vitā ⁊ virꝪ ⁊ mulieribꝰ pe
periſti.
Itē idē Maledictō eue ī bn̄di-
ctōem vertit marie

Itē idē. O feia ſup feias bn̄di-
cta q̄ virꝝ oio nō ꝯgnouiſti ⁊ deū
in tuo vtero portare meruiſti.
Itē idē. Preciſuꝫ ē in ea illō in
felicitatꝪ eulogiū ī dolore parieſ
qꝛ h̄ in leticia parturiuit.
Itē idē. Qui natꝰ ē ꝑmo ſn̄ mr̄e
in cel̄ natꝰ ē ſcd̓o ſn̄ pr̄e in terris
Itē idē. Vtrobiqꝫ miraculū et
ſine corruptōe grauida ⁊ ī partu
virgo ⁊ puerpera.
¶ Ber. O vere nouitas ī audi
ta v̄go pepit ⁊ poſt ptū gaudiū
mr̄is hn̄s cū v̄ginitatꝪ honore.
Itē idē. Sicut ſine corruptōne
ſidus ſuū emittit radiū ſic abſqꝫ
ſui leſione v̄go pepit filiū.
Itē idē. In yſaie teſtionio florē
filiū virgā intellige mrēm: nec
vigorē leſit floris emiſſio nec vir
ginis pudorē ſacri ptus editio.
¶ Auguſtinꝰ. Exultat v̄go cū
ꝯcipit v̄go cū parit v̄go pꝰ ptū
¶ Bern. Generat mater ⁊ vir
go eſt q generat deus ⁊ hō eſt.
¶ Auguſtinꝰ. O btā ⁊ felix ma
ria oī laude digniſſia o genitrix
gl̄oſa o puerpa ſublimis cuiꝰ viſ
ceribꝰ auctor celi ⁊ terre ꝯmittit
Itē idē. Maria leta portauit in
fantē portat eū a q̄ portat orbis
Itē idē. Genuit ī tpe puberem
quē hūit an̄ tpa ꝯditorē.
¶ Augꝰ. Si oīm hoīm mēbra
verterent ī linguas btām mariā
laudare ſufficeret nullus: altior
em̄ ē celo abyſſo pfūdior quē em̄
celū ⁊ terra cape nō poterat ipa
ſuo īmaculato vtero geſtauit.

¶ Bernardus. In te ſola rex
ille diues exinanitur: excelſ⁹ hu-
miliatur: dei filius incarnatur:
nempe vt eius paupertate locu-
pletamur: eius minoratōe mag-
nificemur eius incarnatōe inci-
piam⁹ vnus ſpūs eſſe cum eo.

Item idē. In conceptu partuq3
virginali agnoſcitur longitudo
breuis latitudo anguſta altitu-
do ſubdita profunditas plana.
Agnoſcit lux nō lucēs verbū in
fans aqua ſitiens panis eſuriēs

Item idē. O natiuitas ſup na-
turam amabilis hominibus inue
ſtigabil' angelis oībus optabil'.

¶ Auguſtinus. Dicat iudeus
incredul⁹ quemadmodū arida
virga floruit ⁊ fronduit ⁊ nuces
protulit ⁊ ego dicam illi quēad-
modum virgo concepit ⁊ pepit:
virgo peregit tpa pariēdi: virga
aūt nō habuit tpūs germinādi.

Item idem. Virginitas ange-
li ſalutatōe eſt impregnata a Jo
hāne de vtero ſalutata: generās
ab angelis collaudata ⁊ lactans
per ſtellam de celo eſt predicata
⁊ a mag' muneribus honorata.

¶ Auguſtin⁹. Lacta mater eu3
qui te talem fecit vt fieret in te.

Item idem. Prebe virgo lam-
benti mamillam vt ipē ꝑ nobis
prebeat percutienti maxillā.

Item idem. Cum gaudio dica-
mus marie: lacta mater xp̄m: an
geloꝝ dn̄m: lacta panem de celo
venientem.

¶ Caſſiodorus. Reſpiciat ocu-
lus deuotōnis puerum Iheſu3
dulces mamillas virginis glori
oſe dulciter ſuggentem ⁊ eam ſi-
bi dulciter arridentem.

¶ Iheronimus. Quod natura
habuit vſus neſciuit ignorauit
rō pauet celum ſtupet terra: hoc
totum eſt per Gabrielem Ma
rie nunciatum ⁊ per xp̄m adim-
pletum.

Item idem. Maria quia mēte
paſſa eſt pluſq̄ martir fuit: nimi
rum ⁊ eius dilectio amplius for
tis q̄ mors quia mortem chriſti
ſuam fecit.

Item idem. Dolores quos bea
ta virgo in partu non ſuſtinuit i
paſſione filij ſuſtulit.

Item nota q̄ beata virgo nō ſo-
lum ab actiua ſed etiā a paſſiua
concupiſcentia fuit aliena: quia
a nemini concupiſci potuit.

¶ Sequitur de priuilegijs
beate marie poſt mortem.

¶ Gregorius in collecta. Nec
tamen nexibus mortis deprimi
potuit que filium tuum de ſe ge-
nuit incarnatum.

¶ Bernardus. Soli angeli re
demptori aſcendenti occurrere
poterant: matri vero ipſe filius
cum tota curia tam angeloꝝ q3
iuſtoꝝ ſolenniter occurrens ene
xit eā ad btē cōſiſtoriū ſeſſionis.

¶ Auguſtinus. Quid pauper
dn̄a ingenio cu3 de te quicquid
dixero minor eſt laus tua q3 dig
nitas meretur: ſi celum te voce3
altior es ſi matrem gentium di-

cam precedis ſi formam dei ap-
pellē digna extiſtis: ſi dñam an-
gelorum vocem per omnia eſſe
probaris.
¶ Bernardus. Ceſſare non de
bet a laude virginis hūana mor
talitas cum eius natura in vir-
gine ſup̄ imortales ſpūs exaltet.
Item idem. Uirgo regalis ad
thronum dei patris euehitur ⁊
in ipſius trinitatis ſede ipoſita
angelicaꝫ naturam ſollicitat ad
videndum.
¶ Auguſtinus. Te ipſe rex re-
gum vt matrem veram et deco-
ram ſponſam pre omnibus dili-
gens amoris amplexibꝰ ſibi aſ-
ſociat. nec mirū ſi dignatur tibi
applaudere deus regnans in ce-
lis quem tu paruulū ex te natū
totiens oſculata es in terris.
¶ Bernardus Nec in mundo
locus dignior virginalis vteri
templo in quo dei filium maria
ſuſcepit nec in celis regali ſolio
quo mariam marie filius ſubli-
mauit.
Item idem. Quod ſi oculus nō
vidit nec auris audiuit et in cor
hominis non aſcendit que pre-
parauit deus diligētibus ſe qd
preparauit gignenti ſe ⁊ diligē-
ti ſe pre omnibus.
¶ Iheronimus. Omnis ciui-
tas veneratur matrem cuius ſu
per ſe adorat filium.
Item idem. Circumdant eam
flores roſarnm et lilia ꝯualiū eo
ꝙ omnes anime martirū rubri-
care eam eterne dilectionis am
plexibus cōplectuntur et ſplen
doribus virginitatꝫ candidate.
¶ Hic ſequuntur auctoritates
Auguſtini de eius aſſumptōne.
¶ Si voluit dn̄s integram ma
tris virginitatē ſeruare cur non
velit incorruptam a putredinis
fetore ſeruare. Nunquid non ꝑ
tinet ad benignitatem domini
matris ſeruare honorē qui legē
ſoluere nō venerat ſed adimple
re. Quam in vita pre ceterꝫ gra
cia ſui conceptus honorauit: piū
eſt credere in morte ſpeciali gr̄a
honoraſſe. Putredo ⁊ vermis
humane eſt opprobriū conditio
nis ab hoc cū Ihesus ſit alienꝰ
natura marie excipitur quē ihe
ſus de ea ſumpſiſſe probatur.
¶ Si xp̄s hr̄e ſecū vult eos qui
hic ſua fide vnum cum eo eſſe in
dicantur quid eſtimandum de
matre vbi digna ſit haberi niſi
in preſentia filij.
Marie anima poſſidet in chriſ
to corpus ſuū quod genuit glori
ficatum ⁊ quare nō id per quod
genuit. Thronū dei thalamum
domini tabernaculū xp̄i dignū
eſt eſſe vbi ip̄e ē. Tam precioſuꝫ
theſaurum dignius eſt celū ſer
uare q̄ꝫ terra. Quis aliquando
miniſtris veritas ait vbi ego ſū
illic ⁊ miniſter meꝰ erit. Si hec
generalis ſentencia eſt omniuꝫ
per fidem et per actionē xp̄o ſer
uientium: quantomagis ſpecia
liter marie que abſqꝫ dubio ei

miniſtratrix extitit: que hunc in vtero geſtauit: aluit fouit in pre ſepio reclinauit ⁊ fugientem in egiptum portauit. Si omnium ſanctoꝝ in conſpectu dn̄i mors ē p̄cioſa marie ſane ē precioſiſſima Si eligit diuina voluntas inter ignium flammas puerorū veſti mēta ſeruare illeſa: cur abnuat in matre propria quod elegit in veſte aliena. Seruare in ventre cethi incorruptū Jonam voluit ſola mīa mariam incorruptā nō ſeruabit ſua gr̄a? Seruatus eſt Daniel a fame leonum non ſer uāda eſt maria tātis ornata me ritis gratiarum vel dignitatū.

Finis.

6: Schluss

Wiener Stadtbibliothek

J.N. 141145

1097

k. I. F. 48